

Regionsudvalgets udtalelse finansiering af SMV'ers vækst

(2007/C 146/11)

REGIONSUDVALGET

- henstiller kraftigt, at der løbende udarbejdes SMV-konsekvensanalyser, før indførelse af enhver ny EU-lovgivning og -politik, der kunne få direkte betydning for udviklingen af SMV'er;
- anbefaler tiltag, der tilgodeser SMV'erne i forbindelse med nem adgang til de finansielle institutioner og organisationer, der er ansvarlige for CIP- og Jeremie-programmerne. Udvalget anbefaler også, at EIB-gruppen er mere proaktiv i formidlingen af sin rolle, merværdiskabelse og metoderne til anvendelsen af de nye redskaber CIP og Jeremie;
- henstiller kraftigt, at Kommissionen inddrager regionale myndigheders erfaringer med bedste praksis i fremtidige diskussioner på EU-niveau. Regionerne kan stimulere den potentielle private kapital, der er tilgængelig, og etablere og finansiere netværk af »uformal kapital« ved at bringe private investorer i kontakt med virksomheder i seed- og opstartsfasen;
- henstiller kraftigt, at finansielle tiltag ledsages af supplerende instrumenter. Regionerne er vigtige bidragsydere til den infrastruktur, der er nødvendig for at fremme SMV'er, såsom dannelsen af virksomhedsklynger og faglig uddannelse. Regionerne har også værdifuld erfaring med (ESF-finansierede) kuvøseenheder med fælles faciliteter og personalepolitik, med at bistå med innovation og coaching samt med at tilbyde programmer for investeringsberedskab. Der er også behov for at indføje undervisning i iværksætterkultur i uddannelsesprogrammerne. Det er netop komplementariteten af sådanne tiltag, der sikrer, at nystartede virksomheder har en større chance for at lykkes.

Basisdokument

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Gennemførelse af Fællesskabets Lissabon-program — Finansiering af SMV'ers vækst — Merværdiskabelse på EU-plan — Moderne SMV-politik for vækst og beskæftigelse

(KOM(2006) 349 endelig);

REGIONSUDVALGET HAR —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: *Gennemførelse af Fællesskabets Lissabon-program — Finansiering af SMV'ers vækst — Merværdiskabelse på EU-plan — Moderne SMV-politik for vækst og beskæftigelse* (KOM(2006) 349 endelig);

under henvisning til Kommissionens beslutning af 29. juni 2006 om i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom;

under henvisning til præsidiets beslutning af 25. april 2006 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget for Økonomisk Politik og Social- og Arbejdsmarkedspolitik;

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse CdR 338/2006 rev. 1 som blev vedtaget af Underudvalget for Økonomisk Politik og Social- og Arbejdsmarkedspolitik den 15. december 2006 med **Harry Dijksma** (medlem af provinsstyrelsen for Flevoland (NL/ALDE)) som ordfører;

og ud fra følgende betragtning:

Europas 23 mio. små og mellemstore virksomheder (SMV'er) bidrager med 67 % af EU's BNP og beskæftiger 75 mio. personer, og i visse sektorer står SMV'erne for op mod 80 % af den totale beskæftigelse. 99 % af virksomhederne er klassificeret som mikrovirksomheder (bestående af 1 til 9 personer) —

på sin 68. plenarforsamling den 13. og 14. februar 2007 (mødet den 13. februar) vedtaget følgende udtalelse:

1. Regionsudvalgets synspunkter

Regionsudvalget

Støtte til Lissabon-processen

1.1 **hilser** Kommissionens meddelelse om finansiering af SMV'ers vækst **velkommen**, da den giver en klar analyse af problemer og redskaber i Fællesskabets institutioner samt i medlemsstaterne;

1.2 **støtter** konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i foråret 2006, hvor det blev fremhævet, at et integreret finansmarked og tilstrækkelig adgang til finansiering er afgørende for små og mellemstore virksomheders vækst. Inden for rammerne af Lissabon-processen er det muligt at forbedre adgangen til finansiering gennem reformer på nationalt plan og på EU-plan. Lokale og regionale myndigheders inddragelse er en nøgelfaktor for Lissabon-reformernes succes. For at støtte et sandt partnerskab mellem de forskellige myndighedsniveauer har Regionsudvalget foretaget en undersøgelse i hele EU af de regionale og lokale myndigheders inddragelse i udviklingen af de nationale reformprogrammer, samt en undersøgelse af den lokale og regionale dimension i NRP'erne. Udvalget har også etableret en overvågningsplatform for at følge Lissabon-processen.

Et bedre klima for risikokapitalinvesteringer

1.3 **erkender**, at det — på trods af betydelige fremskridt i de senere år — er tydeligt, at der er behov for yderligere tiltag og for at udvikle flere redskaber, hvis Europa skal kunne nå

Lissabon-dagsordenens mål. Europæiske risikokapitalmarkeder opererer stadig flere niveauer under det fulde potentiale. Dette afspejler markedets manglende evne til at møde behovene i (pre-)seed- og kapitalfinansieringsfasen, grundet problemer både i udbuddet af og efterspørgslen efter risikokapital. Som følge heraf bliver innovationspotentialet ikke udnyttet fuldt ud, hvilket fører til lavere økonomisk vækst og mindre beskæftigelse. Desuden er kun meget få nyetablerede europæiske virksomheder, der anvender innovativ teknologi, vokset til at blive globalt førende inden for deres sektor;

1.4 **bifalder** EU-institutionernes og medlemsstaternes hensigt om at skabe de nødvendige betingelser for en bæredygtig tredobling af venturekapitalfondes investeringer i virksomheder i seed- og opstartsfasen inden 2013;

1.5 **erkender**, at der fortsat er markante forskelle i både finansierings- og banksystemerne i de forskellige medlemsstater, og at der er behov for yderligere harmonisering for at sikre, at SMV'er har lige vilkår for at udnytte det indre markeds potentiale for at fremme vækst og beskæftigelse;

1.6 **er enig** med Kommissionen i, at exitstrategien er af afgørende betydning for enhver vellykket venturekapitalinvestering. Udvalget mener i lighed med Kommissionen, at mange europæiske aktiemarkeder har indført gode alternativer for at give vækstvirksomhederne mulighed for at rejse kapital, og hilser derfor tiltag, der letter adgangen til finansiering gennem vækststærke aktiemarkeder i hele EU, velkommen;

1.7 **erkender**, at den eksisterende mangel på finansiering i den tidlige fase hæmmer vækst og innovation i EU. Udvalget er enig med Kommissionen i, at en yderligere specialisering af fondene og en udvikling af særlig sektorekspertise er nødvendig for vellykkede investeringer;

1.8 **er enig** med Kommissionen i, at professionelle venturekapitalforvaltere bør kunne rejse kapital og investere på tværs af grænserne i det indre marked uden at blive ugunstigt beskattet eller pålagt tunge administrative byrder. Udvalget opfordrer medlemsstaterne til at etablere passende foranstaltninger for at sikre, at der er fair konkurrence med lige muligheder for investeringer på tværs af grænserne, så man harmoniserer de skattemæssige omkostninger og begrænser de administrative byrder på gensidigt grundlag;

1.9 **bifalder** forslaget om et europæisk patent, der sikrer reducerede omkostninger for SMV'er. De høje omkostninger på det nuværende europæiske patent hæmmer innovationernes hurtige økonomiske vækst.

Mere lånefinansiering til SMV'er

1.10 **erkender**, at banklån fortsat er den vigtigste finansieringskilde for små og mellemstore virksomheder. Udvalget beklager, at de nye kapitalkrav til banker (»Basel II«) vil øge vægtingen af risikoprægede udlån med 50 %. Dette vil givetvis øge låneudgifterne for nystartede og innovative virksomheder;

1.11 **beklager**, at et nøgleproblem i forbindelse med SMV'ers adgang til finansiering er, at de store banker forsvinder fra det lokale marked i landområder, sparsomt befolkede områder og økonomisk svage regioner. Dette fører til en øget satsning på lokalt forankrede banker, der er specialiseret i långivning til SMV'er. Et ændret regelsæt på dette område kunne have stor indflydelse på udbuddet af finansieringsmuligheder for SMV'er;

1.12 **erkender**, at Europa er karakteriseret ved en række kulturelle træk, der ligeledes udgør et vækstpotentiale. Små og mellemstore virksomheder bør støttes med henblik på at øge deres risikovilje og forbedre deres iværksætterkultur. Derved vil man kunne modvirke hindringer for vækst.

EU's bidrag til finansieringen af SMV'er

1.13 **erkender**, at målgruppen har brug for konkrete, skræddersyede løsninger i forbindelse med tilvejebringelsen af risikokapital. De regionale myndigheders muligheder for at skaffe økonomiske midler til risikokapitalfondene er begrænsede. Udvalget bifalder derfor EFRU's (Den Europæiske Fond for Regionaludvikling) mulighed for at stille kapital til rådighed for regionale risikokapitalfonde. Tilvejebringelsen af offentlige midler på profitable betingelser ændrer risiko-faktoren for de private investorer, og gør dem mere villige til at bevæge sig ind på venturekapitalmarkedet;

1.14 **bifalder** redskaberne i EU's 7. rammeprogram for forskning og udvikling, rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation (CIP) samt Jeremie (»Joint European Resources for Micro to Medium Enterprises«, fælles europæiske midler til mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder);

1.15 **bifalder** muligheden for, at EU via Den Europæiske Fond for Regionaludvikling medfinansierer etableringen af et viden-kupon-system (knowledge vouchers) for at fremme innovationsadgang til markedet;

1.16 **erkender**, at Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Investeringsfond (EIF) ikke er klædt på til direkte kontakt med SMV'er, men til at yde teknisk bistand og kapital ved hjælp af Jeremie- og CIP-redskaberne via andre finansielle institutioner og organisationer i medlemsstaterne og deres regioner;

1.17 **pointerer**, at EU-redskaberne primært er rettet mod nystartede virksomheder og »high flyers« (særligt hurtigt voksende virksomheder), på trods af, at 75 % af SMV'erne er af en anden type.

2. Regionsudvalgets henstillinger

Regionsudvalget

Støtte til Lissabon-processen

2.1 **anbefaler**, at Kommissionen støtter en bred vifte af løsninger for at fremme SMV'ers adgang til finansiering, således at der kan tilbydes skræddersyede finansieringsmuligheder for at imødekomme de enkelte SMV'ers individuelle finansieringsbehov. De europæiske SMV'ers mangfoldighed er et af de største aktiver i den europæiske økonomi;

2.2 **henstiller** derfor **kraftigt**, at der løbende, før indførelse af enhver ny EU-lovgivning og -politik, der kunne få direkte betydning for udviklingen af SMV'er, udarbejdes SMV-konsekvensanalyser.

Et bedre klima for risikokapitalinvesteringer

2.3 **mener**, at Kommissionen og medlemsstaterne bør gøre mere brug af mulighederne for risikokapitalinvesteringer og risikodelingsmodeller, for således at indføre incitamenter for private investorer til at anvende risikokapitalinstrumenterne for SMV'er;

2.4 **anbefaler** politikker, der er rettet mod at ændre mentaliteten og tilskynde til risikotagning, hvilket vil bidrage til at nå Lissabon-dagsordenens mål. Udvalget **opfordrer** også **til**, at Kommissionen og medlemsstaterne fortsætter med at føre en politik, der formindsker det stigma, som man får ved en konkurs, særligt når der ikke er begået svigagtige handlinger i forbindelse med konkursen.

Mere lånefinansiering til SMV'er

2.5 **mener**, at den nuværende mangfoldighed af kreditinstitutter på de europæiske detailfinansmarkeder afspejler mangfoldigheden i enkeltpersoners, SMV'ers, selskabers og lokale myndigheders efterspørgsel efter finansielle produkter og ydelser. For at sikre, at denne efterspørgsel til stadighed opfyldes, **anbefaler** udvalget, at EU-lovgivning ikke begunstiger en specifik finansieringsmodel eller kundetype frem for en anden;

2.6 **opfordrer til**, at lokale og regionale myndigheders erfaringer inddrages i udvekslingen af viden og bedste praksis på de tematiske konferencer og i de rundbordsdrøftelser, som Kommissionen organiserer. Udveksling af viden mellem medlemsstaternes centrale aktører er af afgørende betydning for at holde sig ajour i den relativt lille verden af risikovillig kapital;

2.7 **forudser**, at et øget antal virksomheder, grundet befolkningens aldring, vil blive sat til salg, og at der derfor bør rettes opmærksomhed mod lånefinansieringen af overtagelser (buy-outs og buy-in).

EU's bidrag til finansieringen af SMV'er

2.8 **anbefaler** tiltag, der tilgodeser SMV'ers — særligt mikrovirksomheders — adgang til samarbejdsprogrammerne i det syvende rammeprogram;

2.9 **anbefaler** tiltag, der tilgodeser SMV'erne i forbindelse med nem adgang til de finansielle institutioner og organisationer, der er ansvarlige for CIP- og Jeremie-programmerne. Udvalget **anbefaler** også, at EIB-gruppen er mere proaktiv i formidlingen af sin rolle, merværdiskabelse og metoderne til anvendelsen af de nye redskaber CIP og Jeremie;

2.10 **anbefaler**, at der konstant holdes øje med særlige muligheder og udfordringer på det europæiske finansmarked, såsom virkningerne af demografiske ændringer;

2.11 **anbefaler**, at Den Europæiske Investeringsfond spiller en mere fremtrædende rolle i forbindelse med at yde bistand til regionale risikokapitalfonde. Den Europæiske Investeringsfond bør derfor overveje at bistå med viden og erfaring til regionale fonde, der er under en minimumsgrænse på 35 mio. EUR;

2.12 **anbefaler**, at de nuværende SMV-informationscentre på europæisk, nationalt og regionalt niveau samles, med henblik på at skabe ét overskueligt og lettilgængeligt informationscenter (en »one-stop-information-shop«). Brugen af de nuværende regionale institutioner og myndighedernes internet-ydelser (e-forvaltning) bør fremmes.

Bedre styring

2.13 **henstiller kraftigt**, at Kommissionen inddrager regionale myndigheders erfaringer med bedste praksis i fremtidige diskussioner på EU-niveau. Regionerne kan stimulere den potentielle private kapital, der er tilgængelig, og etablere og finansiere netværk af »uformel kapital« ved at bringe private investorer i kontakt med virksomheder i seed- og opstartsfasen;

2.14 **henstiller kraftigt**, at finansielle tiltag ledsages af supplerende instrumenter. Regionerne er vigtige bidragsydere til den infrastruktur, der er nødvendig for at fremme SMV'er, såsom dannelsen af virksomhedsklynger og faglig uddannelse. Regionerne har også værdifuld erfaring med (ESF-finansierede) kuvøseenheder med fælles faciliteter og personalepolitik, med at bistå med innovation og coaching samt med at tilbyde programmer for investeringsberedskab. Der er også behov for at indføre undervisning i iværksætterkultur i uddannelsesprogrammerne. Det er netop komplementariteten af sådanne tiltag, der sikrer, at nystartede virksomheder har en større chance for at lykkes;

2.15 **anbefaler**, at medlemsstaterne og EU styrker arbejdet henimod færdiggørelse af det indre marked og indfører den relevante lovgivning for det indre marked og fjerner enhver uberettiget administrativ hindring for grænseoverskridende samarbejde — inklusiv skattemæssige og eksportkreditforsikringsmæssige hindringer — for at styrke det europæiske markeds konkurrenceevne og åbenhed i en global økonomi;

2.16 **anbefaler** at styrke »business angels« (uformelle investorer) engagement i den regionale økonomiske udvikling i Europa og omvendt. Det er velkendt, at »business angels« foretrækker at lave forretning i deres egne regioner, dvs. inden for en radius af 100 til 150 km fra investorens hjemsted. »Business angels«-netværkerne bør gøres mere synlige;

2.17 **anbefaler** brugen af regionale revolverende fondsmidler, hvor den offentlige deltagelse, via en fond eller en fondsstruktur, fungerer som løftestang, der skal fremme den private sektors mulighed for at bistå med investeringer. De nye statsstøtteregler skulle gøre det muligt for regionerne fortsat at anvende dette bæredygtige instrument;

2.18 **anbefaler**, at EU's risikokapitalinstrumenter støtter regionale og nationale instrumenter. Supplerende medfinansiering skaber et øget volumen og dermed en kritisk masse for fondens størrelse, og dens succesrate kan forbedres igennem en sådan spredning i porteføljen. Dette muliggør også investeringer på tværs af grænserne, fører til harmonisering af ordninger og mindsker markedsopsplittningen i EU.

Bruxelles, den 13. februar 2007

Michel DELEBARRE
Formand for
Regionsudvalget